

ΤΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ

I

Όταν εκδηλώνεται μιὰ πολιτική κρίση, τὰ οἰκονομικὰ καὶ κοινωνικὰ αἰτήματα τῶν ἐργαζομένων τάξεων ἐκφράζονται μὲ πιὸ ἔντονο τρόπο. Δίνεται τότε ἡ εὐκαιρία στὶς δυνάμεις ποὺ ἐκπροσωποῦν τὴν κοινωνικὴ συντήρηση στὴν Ἑλλάδα, νὰ δημιουργοῦν ὁλόκληρο «κλίμα» γιὰ τὶς αἰτίες ποὺ μᾶς ὡδήγησαν σὲ μιὰ πραγματικὰ σοβαρὴ κατάσταση.

Τὸ τελευταῖο διάστημα θρῖσκόμαστε μπροστὰ σὲ μιὰ καλὰ συγκροτημένη ἐκστρατεία, ποὺ προσπαθεῖ ν' ἀποδώσει τὰ συγκυριακὰ καὶ τὰ διαρθρωτικὰ προβλήματα τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας στὶς συνέπειες τῶν ἐκλογῶν τῆς 16ης Φεβρουαρίου.

Ἡ κατάσταση τῆς οἰκονομίας μας σήμερα ὅπωςδήποτε μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ ὅτι παρουσιάζει ἐπικίνδυνες τάσεις. Παρατηρεῖται μείωση τῶν κρατικῶν καὶ ἰδιωτικῶν ἐπενδύσεων. Οἱ δημόσιες ἐπενδύσεις, ἀπ' ὅλες τὶς ἐνδείξεις, φαίνεται ὅτι θὰ περικοποῦν κατὰ 3 δισεκ. δρχ. Ἡ βιομηχανικὴ παραγωγή παρουσιάζει κάμψη. Οἱ ἄδηλοι πόροι δὲν ἀκολουθοῦν ἀνοδικὴ πορεία καὶ ἡ νομισματικὴ κυκλοφορία διογκοῦται. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι οἱ πληθωριστικὲς πιέσεις γίνονται πιὸ ἔντονες καὶ ὅτι ἡ τελευταία ἄνοδος τῶν τιμῶν βασικῶν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν, περιορίζει σημαντικὰ τὴν ἀγοραστικὴ δύναμη τῶν κατωτέρων εἰσοδηματικῶν τάξεων, ποὺ ἀποτελοῦν τὴν συντριπτικὴ πλειοψηφία τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ. Τέλος, τὴν ἀνησυχητικὴ αὕτὴ κατάσταση ἐντείνει τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν ποὺ θὰ καλύψει τὸ 1 δισεκ. \$ στὸ 1965.

Οἱ κοινωνικὲς καὶ πολιτικὲς ἐκεῖνες δυνάμεις, ποὺ ἀγωνίζονται διαρκῶς νὰ ματαιώσουν τὴν οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη τῆς χώρας καὶ νὰ τὴν ἐκτρέψουν ἀπὸ τὴν δημοκρατικὴ τῆς πορεία, ἀποδίδουν τὶς σημερινὲς δυσκολίες στὶς... παροχὲς ποὺ δόθηκαν στὰ κατώτερα ἡμερομίσθια καὶ τοὺς ἀγρότες στὴν διάρκεια τοῦ 1964. Εἰσηγοῦνται δὲ τὴν ἄμεση περιστολὴ τῶν παροχῶν πρὸς τὶς ἐργαζόμενες τάξεις καὶ εὐνοοῦν τὴν ἐπιβολὴ νέων φορολογικῶν μέτρων ποὺ πλήττουν τὰ κατώτερα εἰσοδηματικὰ κλιμάκια, δηλαδὴ τὰ λαϊκὰ στρώματα.

Ἐκεῖνοι ποὺ ἐκφράζουν τέτοιες ἀπόψεις — καὶ ἰσχυρίζονται ὅτι ἐκπροσωποῦν καὶ τὴν οἰκονομικὴ ἐπιστήμη — φαίνεται ὅτι ἢ διαστρεβλώνουν τὰ πραγματικὰ περιστατικὰ ἢ ἀγνοοῦν στοιχειώδεις ἀρχὲς τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς. Οἱ παροχὲς ποὺ δόθηκαν στὸν ἀγροτικὸ πληθυσμὸ καὶ στοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομίσθια, ἀποτέλεσαν σοβαρὰ κίνητρα γιὰ τὴν ἐνίσχυση τῆς ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς. Ἡ βιομηχανικὴ παραγωγή π.χ. ἐξ αἰτίας τῶν παροχῶν ποὺ δόθηκαν, αὐξήθηκε ἀπὸ 6 - 7% σὲ 11% τὸ 1964. Ἡ ἐλληνικὴ βιομηχανία μὲ τὴν σημερινή της διάρθρωση, παράγει προϊόντα γιὰ τὸ εὐρὺ καταναλωτικὸ κοινὸ καὶ κατὰ συνέπεια, ἡ ἄνοδος τῆς παραγωγῆς ὀφείλεται στὴν αὐξημένη ἐνεργὸ ζήτηση τῶν ἐργαζομένων.

Παρατηρείται λοιπόν, ότι ή μικρή αυτή ένίσχυση που δόθηκε, αποτέλεσε κίνητρο προόδου καί δέν έπιβαλλόταν από τούς ήθικους μόνο λόγους αλλά καί από λόγους οίκονομικής σκοπιμότητας. Ίσχυρίζονται επίσης όρισμένοι, ότι οί αύξήσεις που δόθηκαν έκάλυπταν τήν άνοδο τής παραγωγικότητας τής έργασίας καί για τόν λόγο αυτό αποτέλεσαν αλόγιστη έκδήλωση οίκονομικής πολιτικής. Οί άναγνώστες τών «Σ.Θ.» στο άρθρο του κ. Καραγά, που δημοσιεύεται σ' αυτό τò τεύχος, θα βρούν μιάν άποστομωτικήν άπάντηση στους άσύστατους αυτούς ίσχυρισμούς.

II

Που βρίσκονται οί αίτίες για τήν σημερινή κατάσταση;

Μία είδική άπάντηση στο θέμα τών παροχών συνδέεται όπωςδήποτε με τήν πολιτική που έφάρμοσε ή κυβέρνηση τής Ε.Κ. Ή εύθύνη της, για τò θέμα αυτό, όφείλεται στο ότι όταν αύξησε σε μικρό ποσοστό τήν άγοραστική δύναμη τών κατωτέρων εισοδημάτων, δέν περιόρισε ταυτόχρονα τήν άγοραστική δύναμη τών άνωτέρων εισοδηματικών τάξεων. Τα στρώματα αυτά νέμονται ένα μεγάλο τμήμα από τò έθνικό εισόδημα καί καταναλώνουν τò μέγιστο ποσοστό σε πολυτελή κατανάλωση καί άντιπαραγωγική δαπάνη.

Ή κυβέρνηση, ενώ είχε καθήκον, δέν επέβαλε φορολογικά μέτρα πάνω στα περιουσιακά στοιχεία τών στρωμάτων αυτών που κυριαρχούν στην έλληνική άγορά. Θεώρησε σαν άμετακίνητη τήν σημερινή σχέση κατανομής του έθνικού εισοδήματος.

Ή κατανάλωση τών άνωτερων εισοδηματικών τάξεων στρέφεται στο κτίσιμο πολυτελών έπαύλεων καί στην είσαγωγή πολυδάπανων καί άχρηστων άγαθών, που διευρύνουν συνεχώς τò έλλειμμα του ίσοζυγίου πληρωμών. Ύπάρχουν κατ' συνέπεια μεγάλα περιθώρια να έξευρεθούν χρηματικοί πόροι για τò κράτος, με τήν έπιβολή φορολογικών μέτρων στα στρώματα εκείνα που ιδιοποιούνται άνεξέλεγκτα τόν κοινωνικό πλούτο τής χώρας. Εκεί πρέπει να στραφούν τα μέτρα τής δημοσιονομικής πολιτικής καί όχι να πέσουν στους ώμους τών λαϊκών τάξεων.

III

Καί αυτά μέν όσον άφορά τò θέμα τών παροχών. Ή ύπαρξη όμως τών άλυτων προβλημάτων τής έλληνικής οίκονομίας (βραχυπροθέσμων καί μακροπροθέσμων) έχει τις ρίζες της σε άλλες αίτίες. Έχει άποδειχθεί πλέον σήμερα, ότι ή λειτουργία του μηχανισμού τής άγοράς στην όποία κυριαρχούν τα μονοπωλιακά καί όλιγοπωλιακά συγκροτήματα σε καμιά περίπτωση δέν άποτελεί καί τόν άριστο τρόπο για τήν όργάνωση τής οίκονομίας. Κοντά στον θεμελιώδη αυτόν παράγοντα τοποθετείται καί ή πολιτική ξεπουλήματος τών παραγωγικών πόρων τής χώρας στο ξένο μονοπωλιακό κεφάλαιο. Τò άποτέλεσμα τής πολιτικής αυτής άντανεκλάται καί στον σημερινό χαρακτήρα τής έλληνικής οίκονομίας. Πρόκειται για μιá οίκονομία με μεσαία ανάπτυξη, στην όποία κυριαρχούν τα χαρακτηριστικά μιáς ύπανάπτυκτης χώρας. Ή οίκονομική (καί κατ' συνέπεια πολιτική) έξάρτηση τής Ελλάδας, από τò ξένο κεφάλαιο, διαιώνίζει τήν καθυστέρηση καί ματαιώνει τήν προοπτική για τήν οίκονομική ανάπτυξη. Όλα τα προβλήματα που στέκονται έμπόδιο για τήν άνέλιξη τής χώρας, στους παράγοντες αυτούς όφείλουν τήν ύπαρξή τους.

Ἡ σημερινή κυβέρνηση, προσπαθεῖ νὰ ἐπιτύχει νέα ἀμερικανική «βοήθεια» γιὰ νὰ βρεῖ διέξοδο ἀπὸ τὴν σημερινή κατάσταση. Φυσικά, καθόλου δὲν πρόκειται γιὰ «βοήθεια» ἀλλὰ γιὰ δάνειο, ποὺ προστίθεται στὴν ἀντιοικονομική γιὰ τὴ χώρα μας συμφωνία Λ. 480, ἡ ὁποία μᾶς ὑποχρεώνει ν' ἀγοράζουμε γεωργικά πλεονάσματα ποὺ δὲν χρειαζόμαστε. Συνεχίζεται κατὰ συνέπεια ἡ ὑποχρέωσή μας ἀπὸ τὸ ἐξωτερικό, ἐνῶ ἤδη πληρώνουμε 8 ἐκατ. δολλ. τόκους τὸν χρόνο μόνο στὶς Η.Π.Α. γιὰ τὸ σύνολο τῶν χρεῶν μας πρὸς τὴ χώρα αὐτή.

Μέσα σ' αὐτὸ τὸ κλίμα, οἱ συνδικαλιστικές ὀργανώσεις τῶν ἐργαζομένων ποὺ προσπαθοῦν ν' αὐξήσουν τὸ μερίδιο τῶν λαϊκῶν τάξεων στὸ ἐθνικὸ εἰσόδημα, ἀποδύονται σὲ σκληρὸ ἀγώνα γιὰ τὴν αὐξηση τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων κατὰ 20 - 30%. Ἡ ικανοποίηση τοῦ αἰτήματος αὐτοῦ, ποὺ βρίσκεται μέσα στὶς σημερινές δυνατότητες τοῦ συστήματος, ἀποτελεῖ κίνητρο γιὰ τὴν πρόοδο. Ἐνισχύει τὴν διεύρυνση τῆς ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς καὶ προσανατολίζει σωστὰ τὴν κατεύθυνση τῶν ἐπενδύσεων. Ἐκεῖνοι ποὺ ὑποστηρίζουν ὅτι οἱ αὐξήσεις αὐτὲς ἀποτελοῦν κίνδυνο, καὶ ὅτι οἱ θεσμοὶ καὶ ἡ ἰσορροπία τῆς χώρας κινδυνεύουν, δὲν πρόκειται νὰ δικαιωθοῦν. Ἡ διεκδίκηση ἐνὸς ὅλο καὶ μεγαλύτερου μεριδίου ἀπὸ τὸν ἐθνικὸ πλοῦτο, ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῶν ἐργαζομένων, ἀποτελεῖ ἱστορικὸ αἶτημα τῆς ἐποχῆς μας.

Η ΣΥΝΤΑΞΗ